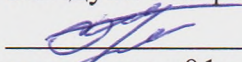

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра харчових технологій

ЗАТВЕРДЖЕНО КАФЕДРОЮ

Завідувач кафедри

 Ніна БУДНИК
протокол «01» вересня 2025 р. № 2

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

СЕРВІСОЛОГІЯ ТА ГОСТИННІСТЬ

освітньо-професійна програма Готельно-ресторанна справа
спеціальність J2 Готельно-ресторанна справа та кейтеринг
галузь знань J Транспорт та послуги
рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
факультет технологій тваринництва та продовольства

Полтава
2025 – 2026 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Сервісологія та гостинність» для здобувачів вищої освіти за ОПП «Готельно-ресторанна справа» спеціальності J2 Готельно-ресторанна справа та кейтеринг

Мова викладання державна

Розробник: Олена Калашник, доцент кафедри харчових технологій, к. т. наук, доцент
«01» вересня 2025 року _____ Олена КАЛАШНИК

Погоджено гарантом освітньої програми «Готельно-ресторанна справа»
«01» вересня 2025 року _____ Олена КАЛАШНИК

Схвалено головою ради з якості вищої освіти спеціальності «Готельно-ресторанна справа»
протокол від «01» вересня 2025 року № 1
Голова ради з якості вищої освіти спеціальності _____ Віктор ЮХНО

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Загальна кількість годин	105	
Кількість кредитів	3,5	
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова фахова	
Рік навчання (шифр курсу)	1 J2ГРСК бд 2025	1 J2ГРСК бз 2025
Семестр	2	
Лекції (годин)	16	4
Лабораторні (годин)	20	2
Самостійна робота (годин)	69	99
в.т.ч. індивідуальні завдання, годин		20
Форма семестрового контролю	екзамен	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Сформувати у здобувачів вищої освіти цілісне уявлення про закономірності функціонування сфери сервісу та індустрії гостинності, засвоєнні теоретичних основ сервісології як науки та набутті практичних компетентностей щодо організації, управління й удосконалення процесів обслуговування споживачів з урахуванням їх потреб, цінностей і поведінкових особливостей

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Передумовою для вивчення дисципліни «Сервісологія та гостинність» є досягнуті результати навчально-пізнавальної діяльності при формуванні відповідних компетентностей під час вивчення навчальної дисципліни «Історія та культура України», «Основи готельно-ресторанної індустрії», «Культура та етика харчування», що вивчалася раніше.

4. Компетентності:

– інтегральні:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми діяльності суб'єктів готельного і ресторанного бізнесу, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують концепції гостинності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

– загальні:

ЗК 03. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

ЗК 05. Здатність працювати в команді;

ЗК 07. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності;

ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

– фахові:

СК 01. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності;

СК 02. Здатність організовувати сервісно-виробничий процес з урахуванням вимог і потреб споживачів та забезпечувати його ефективність.

СК 04. Здатність формувати та реалізовувати ефективні зовнішні та внутрішні комунікації на підприємствах сфери гостинності, навички взаємодії;

СК 07. Здатність розробляти нові послуги (продукцію) з використанням інноваційних технологій виробництва та обслуговування споживачів;

СК 14. Здатність розробляти пропозиції і проводити заходи з удосконалення

організації гостинності та обслуговування, асортименту, якості послуг і технологічного процесу виробництва страв, кулінарних виробів, напоїв з урахуванням автентичності української культури і європейських вимог.

5. Програмні результати навчання:

PH 02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії готельної та ресторанної справи, організації обслуговування споживачів та діяльності суб'єктів ринку готельних та ресторанних послуг, а також суміжних наук.

PH 04. Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та рекреаційного господарства.

PH 05. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

PH 07. Організовувати процес обслуговування споживачів готельних та ресторанних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки

PH 10. Розробляти нові послуги (продукцію), використовуючи сучасні технології виробництва та обслуговування споживачів.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
PH 02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії готельної та ресторанної справи, організації обслуговування споживачів та діяльності суб'єктів ринку готельних та ресторанних послуг, а також суміжних наук	<i>знати</i> основні поняття та категорії сервісології; теоретичні засади гостинності; принципи організації сервісної діяльності; базові положення теорії обслуговування споживачів у готельному та ресторанному бізнесі. <i>уміти</i> застосовувати базові поняття сервісології для аналізу діяльності підприємств індустрії гостинності; пояснювати взаємозв'язок сервісу, якості та споживчої цінності послуг; використовувати теоретичні знання у практичних ситуаціях обслуговування клієнтів. <i>володіти</i> понятійно-категоріальним апаратом сервісології та гостинності; навичками практичного використання теоретичних основ організації обслуговування споживачів.
PH 04. Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та рекреаційного господарства.	<i>знати</i> основні тенденції та напрямки розвитку індустрії гостинності; сучасні сервісні концепції; фактори впливу на поведінку споживачів та розвиток ринку послуг. <i>уміти</i> аналізувати сучасні тенденції розвитку сфери гостинності; оцінювати вплив глобальних і локальних чинників на сервісну діяльність; інтерпретувати зміни споживчих потреб і очікувань. <i>володіти</i> методами аналітичного мислення щодо розвитку сервісу; навичками узагальнення та прогнозування тенденцій у сфері гостинності.
PH 05. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.	<i>знати</i> принципи організації сервісної діяльності; процеси надання готельних і ресторанних послуг; технології управління якістю обслуговування. <i>уміти</i> пояснювати логіку організації сервісних процесів; аналізувати технології обслуговування в закладах гостинності; визначати роль персоналу та

	сервісних стандартів у забезпеченні якості послуг. <i>володіти</i> навичками аналізу сервісних процесів; розумінням механізмів забезпечення якості обслуговування.
РН 07. Організувати процес обслуговування споживачів готельних та ресторанних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки	<i>знати</i> сучасні інформаційні, комунікаційні та сервісні технології в індустрії гостинності; стандарти якості обслуговування; основи безпеки та сервісної етики. <i>уміти</i> організувати процес обслуговування споживачів з урахуванням стандартів якості; застосовувати сучасні сервісні та комунікаційні технології у взаємодії з клієнтами; вирішувати конфліктні та нестандартні сервісні ситуації. <i>володіти</i> навичками клієнт-орієнтованої комунікації; практичними прийомами забезпечення якості та безпеки сервісу.
РН 10. Розробляти нові послуги (продукцію), використовуючи сучасні технології виробництва та обслуговування споживачів.	<i>знати</i> : підходи до формування та розвитку нових сервісних послуг; сучасні інноваційні технології у сфері гостинності; принципи клієнт-орієнтованості та сталого розвитку. <i>уміти</i> розробляти нові сервісні продукти з урахуванням потреб споживачів; обґрунтовувати доцільність впровадження інновацій у сфері гостинності; інтегрувати сервісні інновації у діяльність підприємств. <i>володіти</i> : навичками проектування сервісних послуг; здатністю формувати комплексну сервісну пропозицію для підприємств індустрії гостинності.

6. Методи навчання і викладання

словесні: лекція, бесіда;

наочні: демонстрування, ілюстрування, спостереження;

практичні: практичні роботи, дослідні роботи, робота з навчально-методичною літературою: конспектування,

методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти.

методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності: роз'яснення мети навчальної дисципліни; висування вимог до вивчення дисципліни; заохочення і покарання;

інтерактивні методи: проектування професійних ситуацій;

комп'ютерні, мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій;

методи усного контролю: опитування;

методи письмового контролю: самостійна робота, контрольна робота, екзамен.

7. Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Сервісологія як наукова та навчальна дисципліна

Тема 2. Потреби та цінності в системі сервісу і гостинності

Тема 3. Стратегії сервісу та поведінка споживачів

Тема 4. Комунікація та сервісна взаємодія з клієнтом

Тема 5. Стандарти сервісної діяльності в індустрії гостинності

Тема 6. Національні особливості споживання продукції та послуг

Тема 7. Сервіс-дизайн як новий напрямок створення продуктів та послуг

Тема 8. Сервісологія в системі сталого розвитку та соціальної відповідальності

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма J2ГРСК бд 2025			
	усього	у тому числі		
л		практ.	с.р.	
Тема 1. Сервісологія як наукова та навчальна дисципліна	9	2	2	5
Тема 2. Потреби та цінності в системі сервісу і гостинності	13	2	2	9
Тема 3. Стратегії сервісу та поведінка споживачів	14	2	2	10
Тема 4. Комунікація та сервісна взаємодія з клієнтом	14	2	2	10
Тема 5. Стандарти сервісної діяльності в індустрії гостинності	18	2	6	10
Тема 6. Національні особливості споживання продукції та послуг	14	2	2	10
Тема 7. Сервіс-дизайн як новий напрямок створення продуктів та послуг	14	2	2	10
Тема 8. Сервісологія в системі сталого розвитку та соціальної відповідальності	9	2	2	5
у т. ч. індивідуальні завдання	–	–	–	–
Усього годин	105	16	20	69

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	заочна форма J2ГРСК бз 2025			
	усього	у тому числі		
л		практ.	с.р.	
Тема 1. Сервісологія як наукова та навчальна дисципліна	11	1	–	10
Тема 2. Потреби та цінності в системі сервісу і гостинності	11	1	–	10
Тема 3. Стратегії сервісу та поведінка споживачів	10	–	–	10
Тема 4. Комунікація та сервісна взаємодія з клієнтом	14	–	–	14
Тема 5. Стандарти сервісної діяльності в індустрії гостинності	15	2	2	11
Тема 6. Національні особливості споживання продукції та послуг	14	–	–	14
Тема 7. Сервіс-дизайн як новий напрямок створення продуктів та послуг	10	–	–	10
Тема 8. Сервісологія в системі сталого розвитку та соціальної відповідальності	10	–	–	10
у т. ч. індивідуальні завдання	–	–	–	20
Усього годин	105	4	2	99

8. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма <i>Л2ГРСК бд 2025</i>	заочна форма <i>Л2ГРСК бз 2025</i>
1	Тема 1. Сервісологія як наукова та навчальна дисципліна <i>Практична робота 1. Теоретичні засади сервісології як науки про сферу послуг</i>	2	–
2	Тема 2. Потреби та цінності в системі сервісу і гостинності <i>Практична робота 2. Вивчення потреб і цінностей споживачів у сфері сервісу та гостинності</i>	2	–
3	Тема 3. Стратегії сервісу та поведінка споживачів <i>Практична робота 3. Вивчення сервісних стратегій та поведінки клієнта</i>	2	–
4	Тема 4. Комунікація та сервісна взаємодія з клієнтом <i>Практична робота 4. Теоретичні та практичні аспекти комунікації у сфері сервісу та гостинності</i>	2	–
5	Тема 5. Стандарти сервісної діяльності в індустрії гостинності <i>Практична робота 5. Вивчення стандартів сервісної діяльності в індустрії гостинності</i> <i>Практична робота 6. Контроль якості та оцінювання сервісу в індустрії гостинності</i> <i>Практична робота 7. Практичні аспекти діяльності персоналу у сфері сервісу та гостинності</i>	2 2 2	2
6	Тема 6. Національні особливості споживання продукції та послуг <i>Практична робота 8. Вивчення національних особливості споживання продукції та послуг</i>	2	–
7	Тема 7. Сервіс-дизайн як новий напрямок створення продуктів та послуг <i>Практична робота 9. Вивчення алгоритмів використання сервіс-дизайну створення продуктів та послуг</i>	2	–
	Тема 8. Сервісологія в системі сталого розвитку та соціальної відповідальності <i>Практична робота 10. Роль сервісології у забезпеченні принципів сталого розвитку та соціальної відповідальності</i>	2	–
	Разом	20	2

9. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма <i>Л2ГРСК бд 2025</i>	заочна форма <i>Л2ГРСК бз 2025</i>
1	Тема 1. Сервісологія як наукова та навчальна дисципліна	5	10
2	Тема 2. Потреби та цінності в системі сервісу і гостинності	9	10
3	Тема 3. Стратегії сервісу та поведінка споживачів	10	10
4	Тема 4. Комунікація та сервісна взаємодія з клієнтом	10	14
5	Тема 5. Стандарти сервісної діяльності в індустрії гостинності	10	11
6	Тема 6. Національні особливості споживання продукції та послуг	10	14
7	Тема 7. Сервіс-дизайн як новий напрямок створення продуктів та послуг	10	10
8	Тема 8. Сервісологія в системі сталого розвитку та соціальної відповідальності	5	10
	в.т.ч. індивідуальні завдання	-	20
	Разом	69	99

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти має сприяти закріпленню теоретичного матеріалу та практичних навичок. Цей вид роботи реалізується шляхом самостійного виконання здобувачем вищої освіти індивідуального завдання в аудиторній і позааудиторній час контрольної роботи для здобувачів заочної форми навчання.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання	
	денна форма <i>Л2ГРСК бд 2025</i>	заочна форма <i>Л2ГРСК бз 2025</i>
<p>РН 02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії готельної та ресторанної справи, організації обслуговування споживачів та діяльності суб'єктів ринку готельних та ресторанних послуг, а також суміжних наук.</p> <p>РН 04. Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та рекреаційного господарства.</p> <p>РН 05. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.</p> <p>РН 07. Організовувати процес обслуговування споживачів готельних та ресторанних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання</p>	<p>- опитування;</p> <p>- виконання тестів;</p> <p>- підсумкова контрольна робота;</p> <p>- виконання завдань самостійної роботи</p> <p>- екзамен</p>	<p>- опитування;</p> <p>- виконання тестів;</p> <p>- виконання завдань самостійної роботи</p> <p>- виконання завдань контрольної роботи</p> <p>- екзамен</p>

стандартів якості і норм безпеки РН 10. Розробляти нові послуги (продукцію), використовуючи сучасні технології виробництва та обслуговування споживачів.		
--	--	--

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним програмним результатом навчання. Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний контроль і підсумкова оцінка рівня досягнення результатів навчання.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
денна форма навчання
ІЗГРСК бд 2025

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання ЗВО				Разом
	опитування	підсумкова контр. робота	викон. тестів	самот. робота	
Тема 1. Сервісологія як наукова та навчальна дисципліна	3	10	2	3	
Тема 2. Потреби та цінності в системі сервісу і гостинності	3		2	3	
Тема 3. Стратегії сервісу та поведінка споживачів	3		2	3	
Тема 4. Комунікація та сервісна взаємодія з клієнтом	3		2	3	
Тема 5. Стандарти сервісної діяльності в індустрії гостинності	3×3		2	3	
Тема 6. Національні особливості споживання продукції та послуг	3		2	3	
Тема 7. Сервіс-дизайн як новий напрямок створення продуктів та послуг	3		2	3	
Тема 8. Сервісологія в системі сталого розвитку та соціальної відповідальності	3		2	3	
Усього	30	10	16	24	80
Екзамен					20
Разом	30	10	16	24	100

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
заочна форма
J2ГРСК бз 2025**

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання ЗВО				Разом
	опитування	контр. робота	викон. тестів	самот. робота	
Тема 1. Сервісологія як наукова та навчальна дисципліна	–		2	3	
Тема 2. Потреби та цінності в системі сервісу і гостинності	–		2	3	
Тема 3. Стратегії сервісу та поведінка споживачів	–		2	3	
Тема 4. Комунікація та сервісна взаємодія з клієнтом	–		2	3	
Тема 5. Стандарти сервісної діяльності в індустрії гостинності	12		2	3	
Тема 6. Національні особливості споживання продукції та послуг	–		2	3	
Тема 7. Сервіс-дизайн як новий напрямок створення продуктів та послуг	–		2	3	
Тема 8. Сервісологія в системі сталого розвитку та соціальної відповідальності	–	28	2	3	
Усього	12	28	16	24	80
Екзамен					20
Разом	12	28	16	24	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

**Шкала та критерії оцінювання денної форми здобуття освіти
Опитування (0-3 бали)**

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	ЗВО у повному обсязі знає теоретичні основи та термінологію сервісології та гостинності; потреби та цінності в системі сервісу і гостинності; стратегії сервісу та поведінка споживачів; комунікації та сервісну взаємодія з клієнтом; стандарти сервісної діяльності в індустрії гостинності; національні особливості споживання продукції та послуг; сервіс-дизайн як новий напрямок створення продуктів та послуг; сервісологію в системі сталого розвитку та соціальної відповідальності, наводить приклади
2	ЗВО частково знає теоретичні основи та термінологію сервісології та гостинності; потреби та цінності в системі сервісу і гостинності; стратегії сервісу та поведінка споживачів; комунікації та сервісну взаємодія з клієнтом; стандарти сервісної діяльності в індустрії гостинності; національні особливості споживання продукції та послуг; сервіс-дизайн як новий напрямок створення продуктів та послуг; сервісологію в системі сталого розвитку та соціальної відповідальності, робить помилки, проте виправляє їх, відповідає на додаткові питання викладача
1	ЗВО намагається показати знання теоретичних основ та термінології сервісології та гостинності; потреб та цінностей в системі сервісу і гостинності; стратегій

Кількість балів	Критерії оцінювання
	сервісу та поведінки споживачів; комунікацій та сервісної взаємодії з клієнтом; стандартів сервісної діяльності в індустрії гостинності; національних особливостей споживання продукції та послуг; сервіс-дизайну як нового напрямку створення продуктів та послуг; сервісології в системі сталого розвитку та соціальної відповідальності
0	ЗВО не може відповісти на поставлені запитання

Шкала та критерії оцінювання заочної форми здобуття освіти

Опитування (0-12 балів)

Кількість балів	Критерії оцінювання
9-12	ЗВО у повному обсязі знає теоретичні основи та термінологію сервісології та гостинності; потреби та цінності в системі сервісу і гостинності; стратегії сервісу та поведінка споживачів; комунікації та сервісну взаємодія з клієнтом; стандарти сервісної діяльності в індустрії гостинності; національні особливості споживання продукції та послуг; сервіс-дизайн як новий напрямок створення продуктів та послуг; сервісологію в системі сталого розвитку та соціальної відповідальності, наводить приклади
5-8	ЗВО частково знає теоретичні основи та термінологію сервісології та гостинності; потреби та цінності в системі сервісу і гостинності; стратегії сервісу та поведінка споживачів; комунікації та сервісну взаємодія з клієнтом; стандарти сервісної діяльності в індустрії гостинності; національні особливості споживання продукції та послуг; сервіс-дизайн як новий напрямок створення продуктів та послуг; сервісологію в системі сталого розвитку та соціальної відповідальності, робить помилки, проте виправляє їх, відповідає на додаткові питання викладача
1-4	ЗВО намагається показати знання теоретичних основ та термінології сервісології та гостинності; потреб та цінностей в системі сервісу і гостинності; стратегій сервісу та поведінки споживачів; комунікацій та сервісної взаємодії з клієнтом; стандартів сервісної діяльності в індустрії гостинності; національних особливостей споживання продукції та послуг; сервіс-дизайну як нового напрямку створення продуктів та послуг; сервісології в системі сталого розвитку та соціальної відповідальності
0	ЗВО не може відповісти на поставлені запитання

Шкала та критерії оцінювання заочної форми здобуття освіти

Виконання підсумкової контрольної роботи (0-10 балів)

Кількість балів	Критерії оцінювання
12-16	ЗВО у повному обсязі виконав завдання підсумкової контрольної роботи
7-11	ЗВО виконав завдання підсумкової контрольної роботи, робить незначні помилки.
1-6	ЗВО частково виконав завдання підсумкової контрольної роботи, робить помилки
0	ЗВО не виконав завдання підсумкової контрольної роботи

Шкала та критерії оцінювання денної та заочної форм здобуття освіти

Виконання тестів (0-2 бали)

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	ЗВО правильно виконує не менше 80 % тестових завдань теми
1	ЗВО правильно виконує не менше 50 % тестових завдань теми
0	ЗВО правильно виконує не менше 20 % тестових завдань теми, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення

Кількість балів	Критерії оцінювання
	програмних результатів

Шкала та критерії оцінювання денної та заочної форми здобуття освіти
Виконання завдань самостійної роботи (0-5 балів) за 2 завдання

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	ЗВО правильно виконав всі завдання самостійної роботи, наводить приклади
2	ЗВО правильно виконав всі завдання самостійної роботи
1	ЗВО частково виконав завдання самостійної роботи
0	ЗВО не виконав завдання самостійної роботи, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Шкала та критерії оцінювання заочної форми здобуття освіти
Виконання завдань контрольної роботи (0-28 балів)

Кількість балів	Критерії оцінювання
20-28	ЗВО правильно виконав всі завдання самостійної роботи, наводить приклади
11-19	ЗВО правильно виконав всі завдання самостійної роботи
1-10	ЗВО частково виконав завдання самостійної роботи
0	ЗВО не виконав завдання самостійної роботи, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Форма проведення семестрового контролю знань ЗВО згідно з робочим та навчальним планом – *екзамен*.

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено під час реалізації навчальної дисципліни

Засоби навчання: Мультимедійний проектор, проекційний екран, ноутбук. Перелік інструментів, обладнання, устаткування та програмного забезпечення, потрібного для вивчення навчальної дисципліни, забезпечує навчальна аудиторія 478.

13. Політика навчальної дисципліни

- *щодо термінів виконання та перескладання* – усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчий на 25% бал; перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату;

- *щодо академічної доброчесності* – ЗВО повинен дотримуватись академічної доброчесності що передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Процедура розгляду справ щодо порушення норм академічної доброчесності учасниками освітнього процесу здійснюється згідно з Положенням про Комісію з академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету;

- *щодо відвідування занять* для ЗВО відвідування занять є обов'язковим.

- *щодо зарахування результатів неформальної/інформальної освіти* – особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. На ЗВО поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо;

- *щодо оскарження результатів оцінювання* здійснюється за Положенням про оцінювання результатів навчання ЗВО в Полтавському державному аграрному університеті після оголошення результатів поточного або семестрового контролю, коли здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. Для оскарження результату оцінювання ЗВО звертається з письмовою заявою до директора навчально-наукового інституту. Порядок оскарження результатів атестації ЗВО регламентується Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у Полтавському державному аграрному університеті.

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Виноградов Г.М. Культурні та духовно-релігійні традиції країн світу. Навчальний посібник: для спеціальностей гуманітарних спеціальностей. Дніпро, 2022. 38 с.

2. Особливості ресторанного сервісу. Обслуговування іноземних туристів: Навчальний посібник. /Л. О. Радченко, П. П. Пивоваров, О. В. Новікова, Л. Д. Льовшина, А. М. Ніколасенко-Ломакіна. Х.: Світ книг, 2020. 288 с.

3. Савицька Н.Л., Чміль Г. Л., Джгуташвілі Н. М. Клієнт-орієнтоване управління в готельно-ресторанному бізнесі : монографія. Харків: Видавець Іванченко І. С. 2021. 209 с..

4. Угоднікова О. І. Організація сервісної діяльності : конспект лекцій; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. 90 с.

5. Управління сервісною діяльністю: конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Готельно-ресторанна справа» спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» денної та заочної форми здобуття вищої освіти. / уклад. І. О. Піюренко, Я. Е. Андрющенко. Миколаїв : МНАУ, 2022. 200 с.

Допоміжні

1. Дипломатичний протокол та етикет : навч.-метод. посіб. для бакалаврів та магістрів спец. 293 «Міжнародне право» [Електронне видання] / автори-укл.: В. В. Владишевська, М. В. Грушко ; за ред. Х. Н. Бехруза ; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». – Одеса : Фенікс, 2023. 88 с. URL : <https://doi.org/10.32837/11300.23444>

2. Зусін В.Я. Етика та етикет ділового спілкування: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 224 с.

3. Іваненко Л. М., Смерічевська С. В., Смерічевський С. Ф. Поведінка споживачів : навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2024. 306 с.

4. Лаврененко В. В., Аниськіна І. В. Сутність та складові клієнт-орієнтованого управління підприємством. Інвестиції: практика та досвід, 2013. № 12. С. 58-61.

5. Малюк Л.П., Варипаєв О. М., Зіолковська А. В. Сервісологія та сервісна діяльність : навч. посібник. Х. : ХДУХТ, 2009. 211 с.

6. Мілн Р. Клієнторієнтовані послуги та належний догляд: практичний посібник. Х: ХІСД, 2018. 68 с

7. Окландер М. А., Жарська І. О. Поведінка споживача: навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 208 с.

8. Організація обслуговування у закладах ресторанного господарства: підручник.: [для вищ. навч. закл.] / За ред. П'ятницької Н. О. – 2-ге вид. перероб. та допов.–

К.: Центр учбової літератури, 2011 584 с.

9. Поведінка споживачів: Навчальний посібник. / Н.Л. Замкова, І.І. Поліщук, Н.Ю. Буга, К.Ю. Соколюк Вінниця: Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2018. 200 с.

10. Чичкало-Кондрацька І.Б., Новицька І.В. Конспект лекцій «Дипломатичний та діловий протокол». Полтава: НУПП, 2020. 70 с.

11. Шерстюк Р. П., Стойко І. І., Шевелюк М. М. Стандарти якості обслуговування і їх вплив на задоволеність і лояльність клієнтів в індустрії гостинності. Індустрія туризму і гостинності в Центральній та Східній Європі, 2025. № 13. С. 62-71.

Інформаційні ресурси

1. Виявлення потреб клієнта: що це, як і навіщо. <https://s-rocket.com/articles/viyavlennya-potreb-klienta-shho-ce-yak-i-navishho>

2. Виявлення потреби клієнта: ключ до побудови довіри та успіху. <https://ukrainiandigital.com/vyivlennia-potreby-kliienta-kliuch-do-pobudovy-doviry-ta-uspikhu/>

3. Джгуташвілі Н.М. Управління клієнт-орієтованістю персоналу як інструмент підвищення якості сервісного продукту готелю. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління, 2020. Том 31 (70). № 4,. DOI: <https://doi.org/10.32838/2523-4803/70-4-20>

4. Як визначити потреби клієнта. <https://etcetera.kiev.ua/uk/blog/yak-vyznachyty-potreby-kliyenta/>

5. Gronroos C. Service management and marketing : managing the service profit logic. <https://tashfeen.pbworks.com/f/Book%204%20-%20Service%20Management%20and%20Marketing.pdf>.

6. SERVICES MARKETING.
https://ebooks.lpude.in/management/mba/term_4/DMGT510_SERVICES_MARKETING.pdf?utm_source=chatgpt.com.